

Ulvenhoutse Bos: stikstof amper issue, hondenverbod onnodig

Staatsbosbeheer wil honden weren uit het Ulvenhoutse Bos (NB). Vanwege stikstof. Vanaf komende zomer zijn deze viervoeters niet meer toegestaan in een deel van het bos en op den duur wordt het hele bos gesloten voor honden. Merkwaaardig is dat stikstof nauwelijks een rol speelt in dit bos. Dat rapporteerden de Nederlandse autoriteiten aan Brussel. Het bosbeheer is een groter punt van zorg.

Documenten spreken elkaar tegen over de rol van stikstof. Desondanks worden in het Ulvenhoutse Bos maatregelen doorgevoerd.

Foto: Geesje Rotgers

Op een zonnige dag in februari brengt de Staf-redactie een bezoek aan het Ulvenhoutse Bos. Dit Natura 2000-gebied ligt tussen Breda en

Ulvenhout. De auto kan midden in het bos worden geparkeerd, in habitattypen H9120 (beuken-eikenbossen met hulst). “Maar niet lang meer”, zegt een wandelaar met hond. “Honden worden

hier straks geweerd, en auto’s ook.”

Volgens Staatsbosbeheer lijdt de kwetsbare natuur hier aan een teveel aan stikstof. Het gebied wordt door veehouderijen en omliggende snelwe-

gen al zwaar belast. Daar kan geen stikstof uit hondenpoep en -urine meer bij. Volgens Staatsbosbeheer, de beheerder van het bos, is de impact van hondenpoep en -plas fors. Het zou jaarlijks gaan om zo'n 14.000 kilo poep (ruim 230 kruiwagens) en 25.000 liter plas.

'STIKSTOF LAGE DRUKFACTOR'

De grootste bedreiging van het bos is volgens Staatsbosbeheer, naast stikstof, ook verdroging. Ook recreatie is een belangrijke factor. De rapportage over dit bosgebied die Nederland naar de Europese Commissie stuurde, geeft een wat ander verhaal.

De lidstaten zijn verplicht om periodiek verslag te doen aan de Europese Commissie over de stand van zaken in de individuele Natura 2000-gebieden. Daarbij moet onder meer worden aangegeven wat de grootste bedreigingen en drukfactoren zijn. De Nederlandse rapportages zijn opgesteld door wetenschappers van Wageningen UR en zijn enkel verkrijgbaar bij de Europese Commissie.

De rapportage over het Ulvenhoutse Bos vermeldt dat stikstof een 'lage' drukfactor vormt (zie afbeelding). En dus geen 'grote', zoals Staatsbosbeheer de hondenbezitters wil laten geloven. De wijze waarop het bos wordt beheerd – 'forest replanting' – is een grotere zorg. Wat precies wordt bedoeld met 'forest replanting' – gebrek aan aanplant of verkeerde aanplant – vermeldt de Brusselse rapportage niet.

Ook de waterwinningen zijn een 'medium' drukfactor. Er liggen drie drinkwaterwinningen in de buurt van het Ulvenhoutse Bos: Ginneken, Prinsenbosch en Dorst. Deze zorgen voor een daling van de waterstanden van 10 tot ruim 25 centimeter.

REACTIE STAATSBOSBEHEER

Waarom is stikstof volgens Staatsbosbeheer een groot probleem, terwijl Wageningse onderzoekers aan Brussel rapporteerden dat stikstof een geringe rol van betekenis speelt? En wat gaat er mis met het bosbeheer?

De woordvoerder van Staatsbos-

Threats, pressures and activities

The most important impacts and activities with high effects on the site

Threats and pressures	Rank
Forest replanting	Medium
Water abstractions from groundwater	Medium
Nitrogen-input	Low

De Europese Commissie heeft op haar website staan dat stikstof een 'lage' drukfactor is voor het Ulvenhoutse Bos. De wijze van beheer en de waterwinning zijn grotere punten van zorg.

beheer stelt dat de stikstofneerslag volgens de Aerius Monitor veel hoger is dan wat het bos aankan. "Daardoor hebben de planten in het bos het moeilijk. In het gebiedsproces zijn daarom alle stikstofbronnen in beeld gebracht om te onderzoeken in welke mate lokale maatregelen kunnen helpen om de belasting terug te dringen." (Het Aerius-rekenmodel is ongeschikt voor gebruik op lokale schaal. De onzekerheden zijn te groot, red.)

De bosbeheerder is ook aan de slag gegaan met de verdroging van het bos. "We namen de afgelopen jaren al veel maatregelen om de waterhuishouding te herstellen. Die is nu grotendeels op orde. Gelukkig zien we voorzichtige vooruitgang door de beheermaatregelen die we treffen."

Over wat er misgaat met het beheer kan Staatsbosbeheer niets zeggen. De natuurbeheerder kent de rapportage aan de Europese Commissie niet en raadt aan contact op te nemen met de opsteller.

EXTRA GROND VOOR EXTRA BOS

Staatsbosbeheer en Provincie Noord-Brabant hebben plannen met het Ulvenhoutse Bos. "Onze ambitie is dat er een groot losloopgebied terugkomt, buiten het beschermde Natura 2000-gebied. Een belangrijk onder-

deel van het gebiedsplan is namelijk de aanleg van nieuwe groene gebieden aan de randen van het bos. Deze gebieden dienen als buffer voor de kwetsbare natuur in het bos. Daarmee ontstaat ruimte voor een nieuw hondenlosloopgebied."

Ook in het Natura 2000-gebied blijven honden welkom. "Je kunt straks nog steeds met je hond een mooie grote ronde wandelen. Alleen dan wel aangelijnd en de poep moet je opruimen. Tevens blijft een klein deel van het bos beschikbaar als losloopgebied." ■

Bronnen

- <https://biodiversity.europa.eu/sites/natura2000/NL2003047>
- Staatsbosbeheer; Veel gestelde vragen over het project Natuur en recreatie in balans.
- <https://www.rivm.nl/operationele-prioritaire-stoffen-model/modelbeschrijving/onzekerheden>
- Standard Data Form Natura 2000 | Bepaling van de belangrijkste drukfactoren in Natura 2000-gebieden; Wageningen UR; december 2015.